

Tomasz Arabski

Warszawa, 29 listopada 2010 r.

DSC-4440-2(4)/10

148913/10

Związki zawodowe
/wg rozdzielnika/

Roman Pankowski

W odpowiedzi na petycję przedłożoną Rządowi w dniu 22 września br. informuję, że kwestie poruszone w żądaniach strony związkowej dotyczą spraw związanych z trudną sytuacją finansów publicznych. Polityka Rządu w latach 2011-2012 ma na celu przede wszystkim równowagę budżetu państwa oraz dbanie o konstytucyjnie określony bezpieczny poziom długu publicznego z zachowaniem priorytetów socjalnych.

Odnosząc się do kwestii odstąpienia od planów zamrożenia wzrostu wynagrodzeń dla pracowników sfery budżetowej, funkcjonariuszy i pracowników służb mundurowych oraz żołnierzy zawodowych na rok 2011 i lata kolejne, uprzejmie informuję, że w projekcie rządowym ustawy budżetowej na rok 2011 przekazanym do Sejmu wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych dla pracowników objętych przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. nr 110, poz. 1255 ze zm.) przyjęto na poziomie nominalnym z roku 2010, z uwzględnieniem rozdysponowanych rezerw celowych w 2010 roku oraz przyrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego naliczonego zgodnie z ustawowo określonymi zasadami. Zamrożenie funduszu wynagrodzeń w całej sferze budżetowej jest jednym z działań zmierzających do ograniczenia dynamiki wzrostu wydatków publicznych w celu zmniejszenia deficytu finansów publicznych i zrealizowania odnoszących się do tego zaleceń Rady Ecofin.

Jednym z głównych celów Rządu jest zapobieżenie sytuacji, w której relacja długu publicznego do PKB przekroczyłaby 55%, gdyż miałyby to bardzo negatywne skutki dla całej gospodarki i wszystkich pracowników. Brak działań zmierzających do poprawy obecnego stanu finansów publicznych mogłyby doprowadzić do konieczności wprowadzenia bardziej restrykcyjnych działań w latach następnych, np. zmniejszenia funduszu wynagrodzeń.

Należy jednak podkreślić, że w odniesieniu do roku bieżącego, na rok 2011 uwzględniono także zwiększenie funduszu wynagrodzeń z tytułu wprowadzenia II etapu oraz kontynuacji w 2011 roku programu wieloletniego „Modernizacja Służby Celnej w latach 2009-2011” na wdrożenie motywacyjnego systemu wynagrodzeń funkcjonariuszy Służby Celnej w celu podwyższenia wskaźnika wielokrotności kwoty bazowej o 0,05, tj. z 2,67 do 2,72. Zmiana ta jest konsekwencją zobowiązania Rządu wynikającego z uchwały Nr 187/2008 Rady Ministrów z dnia 16 września 2008 r. w sprawie ustanowienia ww. programu.

Decyzje o zamrożeniu funduszu wynagrodzeń na rok 2011 są pochodną działań mających na celu wzmocnienie instytucjonalnych ram finansów publicznych jako jednego z głównych priorytetów Rządu określonych w Planie Rozwoju i Konsolidacji Finansów 2010-2011. Jednym z tych działań jest wprowadzenie wydatkowej reguły dyscyplinującej, jako narzędzia prowadzącego do ograniczenia wydatków publicznych w relacji do PKB i obniżenia deficytu strukturalnego, co w dłuższym okresie ma zapewnić trwałą stabilizację finansów publicznych.

Ponadto należy zauważyć, że resort finansów koordynując działalność jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, w pionie kontroli skarbowej prowadzi prace mające na

celu poprawę sytuacji służb skarbowych, czego wyrazem jest m.in. znowelizowana ustawa o kontroli skarbowej wraz z przepisami wykonawczymi.

Trudno się zgodzić z zarzutami związków zawodowych, kierowanymi pod adresem polskiego systemu podatkowego. Zmiany prawa podatkowego w każdym przypadku zmierzają do poprawy efektywności, prostoty i przejrzystości systemu podatkowego. Są one odpowiedzią na zmieniającą się rzeczywistość gospodarczą państwa. Należy przy tym podkreślić, że zmiany prawa podatkowego w Polsce wynikają przede wszystkim z potrzeby harmonizacji polskiego prawa podatkowego z prawem wspólnotowym, najnowszym orzecznictwem sądów polskich, Trybunału Konstytucyjnego, a także Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Równie trudno zgodzić się z opinią, jakoby polski system podatkowy charakteryzował się wysokim poziomem obciążeń fiskalnych. Przeczy temu m.in. porównanie stawek podatkowych występujących w Polsce ze stawkami innych państw Unii Europejskiej. Z takiego zestawienia wynika, że w Polsce mamy do czynienia z jednymi z najniższych stawek podatkowych. Niski poziom opodatkowania dochodów osób fizycznych w Polsce (PIT) w porównaniu do innych państw Unii Europejskiej umieszcza nasz kraj w grupie państw o stawkach niższych niż wynosi średnia unijna (górną stawką na relatywnie niskim poziomie 32%). Podobnie jest w przypadku opodatkowania dochodów osób prawnych (CIT), gdzie stawki występujące w naszym kraju są zdecydowanie niższe niż średnia unijna (stawka na poziomie 19%). Polska posiada wprawdzie wysoką nominalną stawkę VAT (stawka 22%), niemniej jednak uśredniona (efektywna) stawka tego podatku plasuje nasz kraj w okolicach średniej unijnej. Dzieje się tak z uwagi na szeroki wachlarz stawek obniżonych, których obowiązywanie było z sukcesem przedłużane przez polski Rząd w toku negocjacji z Komisją Europejską. Wnioski te znajdują potwierdzenie m.in. w tegorocznym raporcie Komisji Europejskiej *Taxation trends in the European Union. Data for the EU Member States, Iceland and Norway* (Bruksela 2010).

Należy także zauważyć, iż w ostatnich latach istotnie obniżono stawki podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zmniejszono składkę rentową. Na postulowaną obniżkę podatków nie pozwala obecna kondycja finansów publicznych państwa. Brak równowagi budżetowej, wywołany globalnym kryzysem gospodarczym, znajduje odzwierciedlenie w wysokim deficycie budżetowym i rosnącym długu publicznym. W takiej sytuacji konieczne jest dokonanie konsolidacji fiskalnej państwa, która powinna odbywać się dwutorowo – tzn. zarówno poprzez ograniczenie wydatków budżetowych, jak i poprzez zwiększenie wpływów podatkowych. Takie podejście dominuje obecnie w polityce fiskalnej większości państw Unii Europejskiej. Potwierdza to najnowszy raport Komisji Europejskiej *Monitoring tax revenues and tax reforms in EU Member States 2010 Tax policy after the crisis* (Bruksela 2010).

W nadesłanym wystąpieniu znalazło się stwierdzenie, iż „mamy za wysokie podatki, skomplikowane, niespójne i niestabilne prawo podatkowe (.....)”. Teza ta jest nadzwyczaj ogólnikowa i brak jest argumentów na jej potwierdzenie. Tego rodzaju opinie od wielu lat funkcjonują w publicznym obiegu i nadal są powielane, niezależnie od zachodzących faktów.

Zmiany, jakie nastąpiły na przestrzeni ostatnich lat, znacząco obniżyły obciążenia w obszarze podatków dochodowych i składek związanych z ubezpieczeniami społecznymi, nakładanych w związku z przychodami z pracy najemnej. Obecnie nie odbiegają one *in plus* od średniej w krajach Unii Europejskiej. Bardziej jednak niezrozumiałe jest dlaczego ta właśnie sfera spotyka się z krytyką związków zawodowych. Źródłem pokrycia podatku dochodowego dla pracowników sfery publicznej są bowiem wynagrodzenia wypłacane właśnie ze środków publicznych, a znaczna część pracowników tego sektora korzysta dodatkowo z finansowania przez budżet ich składek na ubezpieczenia społeczne.

Kwestia jakości prawa podatkowego i częstotliwości jego zmian, niezależnie od różnic co do samej oceny faktów, nie jest bezpośrednio związana z obszarem spraw pracowniczych, właściwym działalności związkowej, których misją i rolą społeczną jest ochrona pracowników, zwłaszcza ochrona ich praw zawodowych i socjalnych. Odnoszenie się do tej kwestii nie wydaje się zatem zasadne.

Wobec spowolnienia rozwoju gospodarczego i trudnej sytuacji budżetowej, które nie pozwalają na osiągnięcie oczekiwanego wzrostu wynagrodzeń w sferze budżetowej, zrozumiała jest zatem postawa central związkowych manifestujących niezadowolone i zaniepokojenie obecną sytuacją.

W związku z powyższym, rozumiejąc wynikające z roli związków zawodowych stanowisko oraz rozczarowanie wielu pracowników sfery budżetowej, pragnę zapewnić, że podejmowane obecnie działania są niezbędne i służą ochronie finansów państwa, a zatem także ochronie praw zawodowych i socjalnych jego obywateli.

Jednocześnie nadmieniam, że w sprawie projektu ustawy o racjonalizacji zatrudnienia w państwowych jednostkach budżetowych i niektórych innych jednostkach sektora finansów publicznych w latach 2011 i 2012 odbyły się, z udziałem Michała Boniego – Ministra – członka Rady Ministrów, Przewodniczącego Stałego Komitetu Rady Ministrów oraz Sławomira Brodzińskiego - Szefa Służby Cywilnej, dwa posiedzenia Zespołu doradczego ds. pracowników samorządowych oraz służby cywilnej Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych. Temat ten był również przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Rady Służby Cywilnej.

W odniesieniu do Państwa postulatu dotyczącego podjęcia negocjacji uprzejmie informuję, że w polskim porządku prawnym właściwym miejscem dla prowadzenia dialogu społecznego w sprawach pracowników i kwestiach społeczno-gospodarczych jest Trójstronna Komisja ds. Społeczno-Gospodarczych, jako najważniejsza instytucja skupiająca przedstawicieli reprezentatywnych partnerów społecznych oraz Rządu. Jeżeli związki zawodowe, w tym reprezentujące sygnatariuszy petycji, uważają za konieczne podjęcie rozmów na tematy, o których mowa w petycji z dnia 22 września br., to właściwym trybem jest procedura wskazana w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (art. 2 ust. 1-3) oraz w Uchwale nr 2 Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych z dnia 6 marca 2002 roku w sprawie regulaminu Komisji (§ 20).

Ewentualne działania przedstawicieli Rządu w Komisji w przedmiotowych kwestiach będą odbywały się na zasadach i w trybie określonym ustawą o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych oraz regulaminu tej Komisji.

Ze względu na swe ustawowe umocowanie Trójstronna Komisja ds. Społeczno-Gospodarczych jest miejscem właściwym dla załatwienia spraw systemowych zgłaszanych przez partnerów społecznych, w tym tych o których mowa w petycji.

Z poważaniem,

Szef Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów
Tomasz ARABSKI

Rozdzielnik

1. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów.
2. Sekcja Krajowa Pracowników Skarbowych NSZZ „Solidarność”.
3. Związek Zawodowy Strażaków „Florian”.
4. Związek Zawodowy Pracowników Egzekucji Administracyjnej.
5. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Skarbowych.
6. Sekcja Branżowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Administracji Państwowej i Urzędów Centralnych.
7. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy Straży Granicznej.
8. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa.
9. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Pożarnictwa.
10. Związek Zawodowy Pracowników Cywilnych MSWiA.
11. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Policji.
12. Związek Zawodowy Pracowników Policji.
13. Krajowa Sekcja Pożarnictwa NSZZ „Solidarność”.